

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818200015
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8818200015.1

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci žalobcu: E. M., L.. X.XX.XXXX, Y. XXX, XXX XX Y., proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o určenie neplatnosti zmluvy, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

N a r i a d' u j e toto neodkladné opatrenie:

Žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 7.5.2015 zo zmluvy č. 802800511, do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy.

Vo zvyšku súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

Toto neodkladné opatrenie b u d e trvať až do právoplatného skončenia konania o určenie neplatnosti dohody zrážkach zo mzdy, ktoré je vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 5Csp/2/2018.

O nároku na náhradu trov neodkladného opatrenia súd rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáha vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. zmluvy 802800211 zo dňa 7.5.2015 uzatvorená medzi ňou a žalovaným, je neplatná, aby súd určil, že zmluva č. 802800511 zo dňa 07.05.2015 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným pre množstvo neprijateľných podmienok, je neprijateľná. Zároveň, aby súd určil, že úver je bezúročný a bez poplatkov pre absenciu povinných náležitostí v úverovej zmluve a náhrady trov konania.

2. Zároveň sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 7.5.2015 zo zmluvy č. 802800511 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a uloženia povinnosti zamestnávateľovi žalobkyne M. Ú. Y. zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným.

3. Svoj návrh odôvodnila tým, že so žalovaným uzavrela úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov. Ide o formulárovú typovú, predtlačенú spotrebiteľskú úverovú zmluvu č. 820800511 zo dňa 07.05.2015. V zmluve sú okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s §54 ods. 1 a inými kogentnými ustanoveniami zákona (sankčné poplatky, servisný poplatok, dohoda o zrážkach zo mzdy, zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti, a pod.) Súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal môjho zamestnávateľa o

vykonávanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by mi uložilo povinnosť plniť, vykonávajú sa mi zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Zamestnávateľom žalobkyne je M. Ú. Y.. Žiadosť žalovaného zamestnávateľovi žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy preukazuje list zo dňa 13.12.2017. Žalobkyňa ďalej poukázala na právnu úpravu dohody o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka a na judikatúru Súdneho dvora EÚ. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale ako už uvádza súdny dvor, pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Situácia sa vyhrocuje a dostáva do kolízie s verejným poriadkom, ak dôjde k zrážkam zo mzdy na sumy vyplývajúce z neprijateľných podmienok alebo v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Ochrana pred nekalými podmienkami sa má poskytnúť obdobne ako to vyžadujú vnútroštátne pravidlá verejného poriadku (bod 50 uznesenia Súdneho dvora EÚ C-76/10 POHOTOVOST' proti Korčkovskej). Žalovaný už vyzval môjho zamestnávateľa, aby vykonával zrážky zo mzdy a tieto aj vykonáva. Obava, že žalovaný naplní zásah do majetku žalobkyne bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad unijného práva, sa tak reálne naplnila. Ak je dohoda o zrážkach zo mzdy v rozpore s unijným právom, je principiálne neprístupné, aby sa použil tento problémový zabezpečovací inštitút. Rozpor s právom EÚ osvedčujem pripomienkami Európskej komisie, v prípade C-30/12 Marcinová/POHOTOVOST', podľa ktorých je vnútroštátna právna úprava v rozpore s princípom efektivity a bráni ex offo prieskumu súdu neprijateľnosti zmluvných podmienok. V záujme predchádzať vzniku ujmy žalobkyňa navrhla, aby sa dočasne zakázal výkon zrážok zo mzdy. Civilný sporový poriadok pripúšťa, aby sa neodkladné opatrenie uložilo inej osobe ako účastníkovi konania. V tejto sporovej veci je odôvodnené dočasné opatrenia voči zamestnávateľovi. Žalobkyňa poukázala na predbežné opatrenia z rôznych súdov (uznesenie OS Trebišov z dňa 17.2.2011 č. sp. Zn. 6C/13/2011, uznesenie OS Prešov z dňa 14.7.2011 č. 14C/153/2011, uznesenie KS v Žiline z dňa 30.12.2010 č. sp. Zn. 8Co/422/2010, uznesenie Okresného súdu Trebišov sp. zn. 6C/13/2011 zo dňa 17.2.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu Košice, sp. zn. 5Co/89/2011, Okresný súd Svidník, uznesením sp. zn. 2C/113/2011 zo dňa 5.8.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov, sp. zn. 5 Co/121/2011 a iné).

4. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 802800511 uzavretej medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom zo dňa 07.05.2015 je zrejmé, že žalobkyňi bol poskytnutý úver vo výške 800 eur. Spotrebiteľ bol povinný peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov úrok v sume 700,- eur.

5. Zo žiadosti o zrážky zo mzdy zo dňa 13.12.2017, ktorú adresoval žalovaný zamestnávateľovi žalobkyne vyplýva, že žalovaný požaduje vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne, až do úplného splatenia dlhu, t.j. do výšky 3867,28 eur. Žiadosť odôvodnil tým, že žalobkyňa so žalovaným uzatvorili zmluvu o úvere č. 8802800511 a dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom si neplnila záväzky voči žalovanému. Žalovaný poukázal na § 551 Občianskeho zákonníka.

6. V zmysle čl. II Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 7.5.2015, dlžník súhlasí s tým, aby sa uspokojenie zabezpečenej pohľadávky veriteľa zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok a aby jeho zamestnávateľ zrážal mesačne z jeho mzdy čiastku 125 eura uhrádzal danú sumu na účet veriteľa až do celkovej výšky zabezpečovanej pohľadávky.

7. V zmysle čl. I písm. b) Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 7.5.2015, veriteľa dlžník sa dohodli na zabezpečení pohľadávok veriteľa z úverovej zmluvy alebo v súvislosti s ňou (ďalej len zabezpečovaná pohľadávka) vo forme tejto dohody, pričom zabezpečovaná pohľadávka znamená akúkoľvek jednotlivú a tiež všetky nižšie špecifikované pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi, ktorých zabezpečenie a zaplatenie je účelom uzatvorenia tejto dohody, a to: a) pohľadávky na zaplatenie peňažných prostriedkov dlhovaných veriteľovi na základe zmluvy o úvere, najmä pohľadávky na zaplatenie úveru spolu s jeho príslušenstvom, b) pohľadávky na náhradu škody, ktoré vzniknú veriteľovi voči dlžníkovi na základe zmluvy o úvere alebo v súvislosti s ňou, c) pohľadávky, ktoré vzniknú v dôsledku alebo v súvislosti s odstúpením alebo vypovedaním zmluvy o úvere, d) pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniknú, resp. vznikli v súvislosti so zmluvou o úvere v dôsledku plnenia veriteľa dlžníkovi bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z

právneho dôvodu, ktorý odpadol, e) pohľadávky, ktoré vzniknú na základe posúdenia právneho úkonu, v dôsledku ktorého došlo k vzniku, zmene alebo zániku ktorejkoľvek z vyššie uvedených pohľadávok, ako odporovateľného právneho úkonu.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, najmä aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

12. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

16. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Podľa § 337 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

18. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel.

19. V návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť uvedeného a opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu.

20. Vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným vzniknutý na základe uvedenej zmluvy je spotrebiteľským vzťahom. Žalovaný poskytoval úvery v rámci predmetu svojho podnikania a žalobkyňa vystupovala v zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľ. Žalobkyňa spochybnila platnosť dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň aj platnosť jednotlivých zmluvných ustanovení s poukazom na aplikáciu spotrebiteľského práva.

21. Ak v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia i v žalobe vo veci samej žalobkyňa spochybňuje predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy, potom je dôvodné návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť, a to do doby, pokiaľ v konaní vo veci samej nebude právoplatne vyriešená otázka platnosti namietanej dohody o zrážkach zo mzdy.

22. Hoci rozsah tejto neplatnosti zatiaľ nemožno ustáliť, návrh, ktorým sa žalobkyňa domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy môže byť dôvodný, žalobkyňa má pravdepodobne právo, ktorého ochrany sa neodkladným opatrením domáha.

23. V opačnom prípade by žalobkyňa (ktorá má postavenie spotrebiteľa, teda slabšieho subjektu právneho vzťahu) mohla vzniknúť majetková ujma (škoda), ktorá by z hľadiska ochrany jej subjektívnych práv mala na ňu omnoho väčší dopad, v porovnaní s dopadom na žalovaného (ako silnejšej strany právneho vzťahu) v prípade dočasného pozastavenia zrážok zo mzdy.

24. Žalobkyňa osvedčila predložením Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 7.5.2015, existenciu právneho vzťahu medzi ňou a žalovaným, ktorý vznikol na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 7.5.2015. Z predloženej Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 7.5.2015 vyplýva, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli dňa 7.5.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č.. 802800511, na základe ktorej jej poskytol žalovaný úver vo výške 800,- eur. Žalobkyňa sa zaviazala uhradiť žalovanému celkovú čiastku vo výške 1500,- eur. Zároveň so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, žalobkyňa dňa 7.5.2015 podpísala samostatnú Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Zo žiadosti o zrážky zo mzdy zo dňa 13.12.2017, ktorú adresoval žalovaný zamestnávateľovi žalobkyne vyplýva, že žalovaný požaduje vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne, až do úplného splatenia dlhu, t.j. do výšky 3867,28 eur, pričom žalobkyňa sa zaviazala v zmysle zmluvy úvere uhradiť žalovanému celkovú čiastku vo výške 1500,- eur. Tento značný nepomer medzi sumou, na ktorú sa zaviazala žalobkyňa a sumou, do výšky ktorej žiada žalovaný vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne sa sám o sebe javí ako hrozba bezprostrednej ujmy žalobkyne v súvislosti s uspokojením pohľadávky žalovaného zo zmluvy prostredníctvom zrážok zo mzdy. Súd má za to, že dovedty, kým sa nerozhodne o tom, či bola predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá platne, je potrebné dočasne upraviť pomery strán sporu a zamedziť vykonávaniu zrážok na základe dohody, ktorej platnosť je medzi stranami sporu sporná.

25. Potrebu nariadenia neodkladného opatrenia mal teda súd za dostatočne osvedčenú, pretože žalobkyňa realizáciou zrážok zo mzdy stráca právo disponovať so svojím príjmom ako vlastným majetkom, na základe skutočnosti, ktorá je sporná. V prípade, ak by súd nenariadil neodkladné opatrenie mohol by vzniknúť stav, kedy by na základe dohody o zrážkach zo mzdy boli žalovanému bezdôvodne poukázané finančné prostriedky zo mzdy žalovanej.

26. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/95/2013 zo dňa 19.06.2013).

27. Súd preto dospel k záveru, že žalobkyňa dostatočne osvedčila rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, hodnoverne osvedčila dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Súd mal zároveň za to, že nariadením neodkladného opatrenia nevznikne neprímeraná ujma na strane žalovaného (žalovaný môže podať na súde žalobu na plnenie), ani neprímeraná výhoda na strane žalobkyne.

28. V danom prípade súd zhodnotil potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov a neodkladné opatrenie nariadil v snahe predísť prípadnej ujme žalobcu ako spotrebiteľa, či následným ďalším súdnym sporom medzi účastníkmi.

29. Z uvedených dôvodov súd preto návrhu žalobkyne v časti, ukladajúcej povinnosť žalovanému zdržať sa výkonu Dohody o zrážkach zo mzdy, vyhovel.

30. Pokiaľ sa týka návrhu žalobkyne, aby súd uložil zamestnávateľovi žalobkyne povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy, je potrebné uviesť, že stranou sporu je žalobkyňa a žalovaný, pričom žalobkyňa ako žalovaného označila spoločnosť POHOTOVOSŤ s. r. o., čím je súd viazaný, preto nemožno nariadiť neodkladné opatrenie aj voči nemu. Súd poukazuje na skutočnosť, že nariadenie neodkladného opatrenia aj voči zamestnávateľovi je nadbytočným, pretože zamestnávateľovi zo samotnej dohody o zrážkach zo mzdy bez ďalšieho nevznikajú žiadne práva, ani povinnosti. Jediným oprávneným z takejto dohody je veriteľ, teda žalovaný, ktorému neodkladným opatrením bolo zakázané používať predmetnú dohodu na výkon zrážok zo mzdy. Z uvedeného dôvodu, súd návrh žalobkyne

na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, ktorou sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy zamestnávateľovi žalobkyne, zamietol. V súvislosti s uvedeným súd poukazuje aj na názor vyslovený v obdobnej veci Krajským súdom v Prešove v uznesení sp.zn. 21Co/123/2017 zo dňa 26. 09. 2017.

31. O nároku na náhradu trov neodkladného opatrenia bude v zmysle § 262 ods 1 CSP v spojení s § 354 CSP rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné dorúčením.